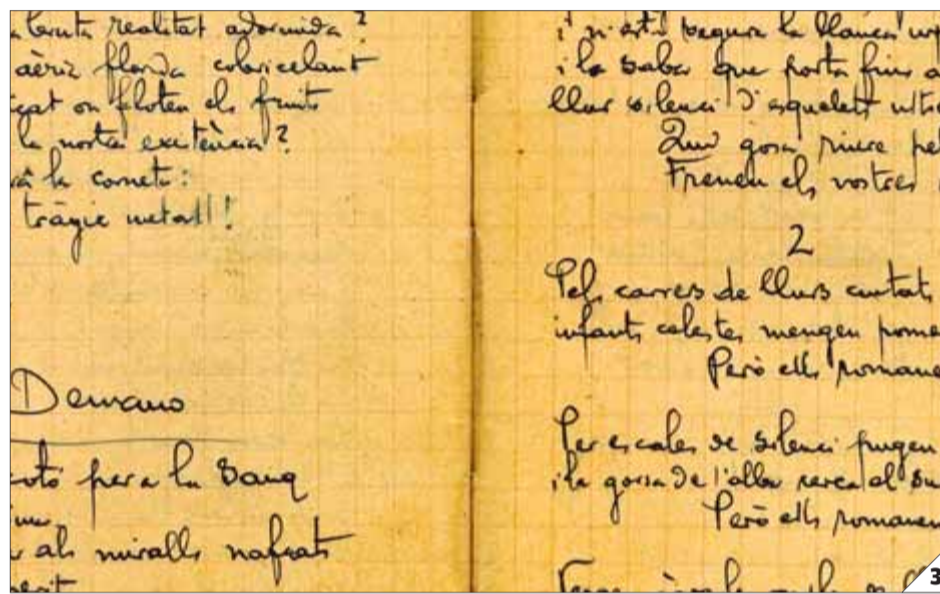

El centenari del poeta que va acollir Terrassa arriba al seu punt àlgid amb una setmana plena d'exposicions, novetats bibliogràfiques i una web monogràfica

Culmina l'any Bartra

1. Bartra i Anna Murià a La Mola el 1972. 2. A la Villa Rosset el 1939. 3. Quadern de notes del poeta de l'any 1939. 4. Retrat de l'escriptor elaborat pel pintor Francesc Domingo. 5. Ja a Catalunya després de retornar de l'exili, el 1971. ■ PEP MASIP (4); JAUME CANYAMERES (1 i 5); ARXIU HISTÒRIC MUNICIPAL (2 i 3)

Oriol González
TERRASSA

Aquesta setmana culminen els actes que s'han realitzat a Terrassa per recordar el naixement d'Agustí Bartra (1908-1982). S'inaugurarà l'exposició «Mots encesos. Agustí Bartra, poeta auro-ral», es presentaran les novetats bibliogràfiques relacionades amb Bartra que han aparegut al llarg de l'any (les reedicions de Crist de 200.000 braços i Odisseu, l'edició facsímil amb anotacions d'Anna Murià d'«El gall canta per tots dos» i l'opuscle sobre el fons Bartra-Murià) i el nou web dedicat al poeta (www.bartramuria.cat), es lliurarà el premi de poesia Ciutat de Terrassa Agustí Bartra, es presentarà el volum d'enguany de la col·lecció «Pa-

Va ser un autor extremadament condicionat per l'experiència traumàtica de l'exili

pers Bartra», que posa a l'abast el manuscrit fins ara inèdit de la novel·la Papà Blanc (1937), Jaume Aulet llegirà la lliçó inaugural a la UNED i es visitarà la tomba del poeta al cementiri. És una bona ocasió per (re)visitar i (re)descobrir l'obra bartriana.

Modern, auroral, vitalista
Més enllà dels tòpics -que acostumen a ser perjudicials i contraproduents- Bartra és un poeta, i prou (que no és poc). Més enllà de ser un poeta modern, auroral, vitalista, withmanià, maragallà, treballa la paraula per plasmar i transmetre una concepció del món personal, molt personal. Més enllà de reivindicacions buides de sentit i contingut, s'ha d'aprofitar els actes commemoratius del cente-

nari per llegir Bartra i deixar-se portar per la força de les seves imatges i per la capacitat suggestiva de les seves paraules.

Així, ens adonarem que es tracta d'un autor extremadament condicionat per l'experiència traumàtica de l'exili; la qual determina la visió, lligada al dolor, de l'home i l'existència, però superada pel sentit de fraternitat humana. Certament, les pàgines de Bartra no s'entenen sense conèixer les circumstàncies de l'exili (o del «transterrament»); però, al mateix temps, l'exili literari i cultural català no és complet sense tenir present l'obra d'Agustí Bartra. El periple començà el 1939, quan va haver de creuar la frontera fugint de l'exèrcit nacional i va haver de passar uns

mesos als camps de concentració del Rosselló.

El 1940 va poder anar cap a Amèrica i després de passar per la República Dominicana, s'establí a Mèxic, des d'on seguí treballant tenaçment per ampliar i perfeccionar la seva obra. Les temporades viscudes als Estats Units li permeteren aprofundir en una literatura que deixarà una petja indiscutible en la seva obra, igual que la cultura mexicana, en la qual s'integrarà de ple. Durant tots aquests anys, el poeta es preocupà per mantenir vincles amb Catalunya, cosa que propicià el retorn a Barcelona el 1970. Els contactes que havia establert amb Terrassa, sobretot amb Jaume Canyameres, expliquen que el 1971 s'instal·lés a la nostra ciutat i s'hi vinculés.

Amics de les Arts i Joventuts Musicals -amb el suport de l'Ajuntament i la Institució de les Lletres Catalanes- ha emparat el Comitè organitzador dels actes del centenari, des del qual s'ha volgut recuperar, rellegir i difondre la seva obra més enllà dels límits egarencs.

Els diversos actes programats tenen l'objectiu d'acostar i divulgar l'obra del poeta -l'espectacle Bartrian(n)a, per exemple- i, al mateix temps, d'actualitzar l'estudi més acadèmic sobre l'obra i la figura -II Simposi Agustí Bartra, la guia del Fons Bartra-Murià, un número extraordinari dels «Papers Bartra». Des del Comitè organitzador, confiem que d'una manera o una altra haguem assolit aquests objectius. ■